

Kritinio ir kūrybinio mąstymo ugdymas pamokose

Jolanta Garbauskiėnė

Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija

2021 m.

Kritinis mąstymas - tai savarankiškas mąstymas, kai informacija yra pradinis, bet ne galutinis mąstymo taškas. Kritinis mąstymas prasideda nuo klausimų ir problemų, kurias reikia spręsti.

Kūrybinis mąstymas - tai asmens tai gebėjimas pateikti naujų ir originalių idėjų, išvalgų ar atradimų.

Pristatomi metodai

- Penkių klausimų metodas
- Paveikslėlių analizė
- Šeimos/asmeninis herbas

Penkių klausimų metodas (5 Key questions)

Kritinį ir kūrybinį mąstymą ugdo atvirieji klausimai:

- Tai klausimai, kurie reikalauja išsamaus atsakymo, paaiškinimo, apibūdinimo. Į šiuos klausimus neįmanoma atsakyti vienareikšmiškai „taip“ arba „ne“.
- Atvirieji klausimai prasideda klausiamaisiais žodeliais - kas?, ko?, kam?, ką?, kuo?, kur?, kada?, kaip?, kodėl?, koks / kokia? ir kt.

Atvirieji klausimai

5 klausimų metodas labiausiai tinkamas paveikslėlių/skelbimų/reklamų ar trumpų tekstų analizei

Three hearts are shown at the top, each with a different color gradient: yellow, orange, and red. Below them are the labels: JUODAODŽIO ŠIRDIS, BALTAODŽIO ŠIRDIS, and GELTONODŽIO ŠIRDIS.

AR TIKRAI MES TOKIE SKIRTINGI?

Lietuvoje daugėja kitokios odos spalvos gyventojų. Daugėja ir nusikaltimų prieš juos. Ar odos spalva – pakankama priežastis neapykantai?

Daugiau informacijos rasite adresu: www.lygybe.lt
<https://equality2007.europa.eu>

Logos for the European Union, Lithuania, and JCDecaux are at the bottom.

We're taking action on sugar

43% of the Coca-Cola we sell in Great Britain contains no sugar. By 2020, we aim to become the first country in the world where more than 50% of the Coca-Cola we sell contains no sugar.

APIE MUS

Ar žinote tą jausmą, kai salėje užgęsta šviesos, o scenoje įsižiebia vienas vienintelis baltas taškelis? Tuomet nutyla net tūkstantinės minios... O kai koncerto pabaigoje šviesos pulsuoja kartu su minios plojimu? Tada taip ryškiai supranti, kokią galią ir jėgą slepia paprastas dalykas – ŠVIESA.

Mes – AUDIOLAITAS – šviesa žavėjomės nuo pat mažumės, o 2016 metais pradėjome profesionaliai žongliruoti apšvietimu renginiuose, koncertuose ir didžiausiose miestų šventėse. Kaskart džiaugiamės savo sukurtu mažu šviesos stebuklu. Apšviečiame, kad matytųsi iš toli, šviečiame slapčia, kad subtiliai atskleistume grožį, pagauname ir įkaliname akimirkos trapumą viename šviesos spindulyje.

Jums šviesa tėra būdas kažką pamatyti, mums šviesa yra būdas parodyti! Papasakoti istoriją ir atskleisti tai, ko iš pradžių nepastebėjote. Kasmet įgyjame vis daugiau patirties, kad galėtume išpildyti visus savo klientų norus ir lūkesčius. Esame jauna ir energinga komanda, kuri kaskart ieško originalių sprendimų ir nepasiduoda rutinos nuoboduliui.

Susisiekite ir mes įžiebsime jūsų renginį!

1 klausimas - Kas?

- Kas yra autorius ar kūrėjas?
- Kas kontroliuoja žinutę, kurią norima pateikti / paskleisti?

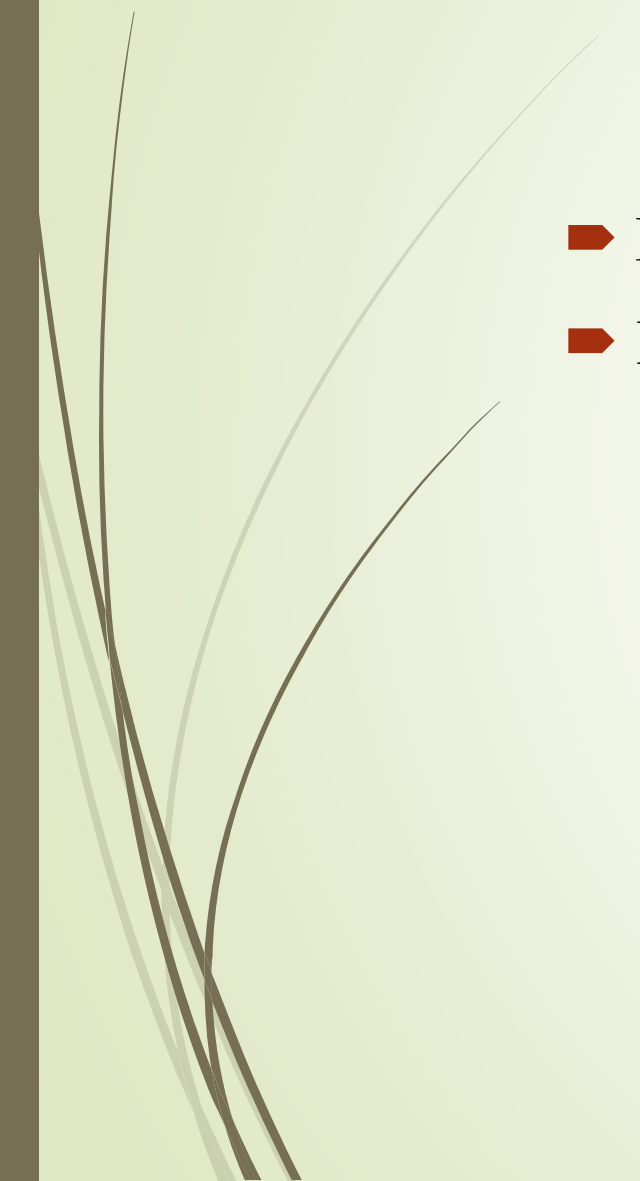

2 klausimas – Koks / kokia?

- Kokią informaciją galime sužinoti apie autorių?
- Kokią informaciją perteikia žinutė?
- Kokias vertybes ar nuomones galime išvelgti žinutėje?
- Kokios informacijos žinutėje nėra?

3 klausimas – Kam?

- Kam yra skirta ši žinutė?
 - Kam tai naudinga?
-

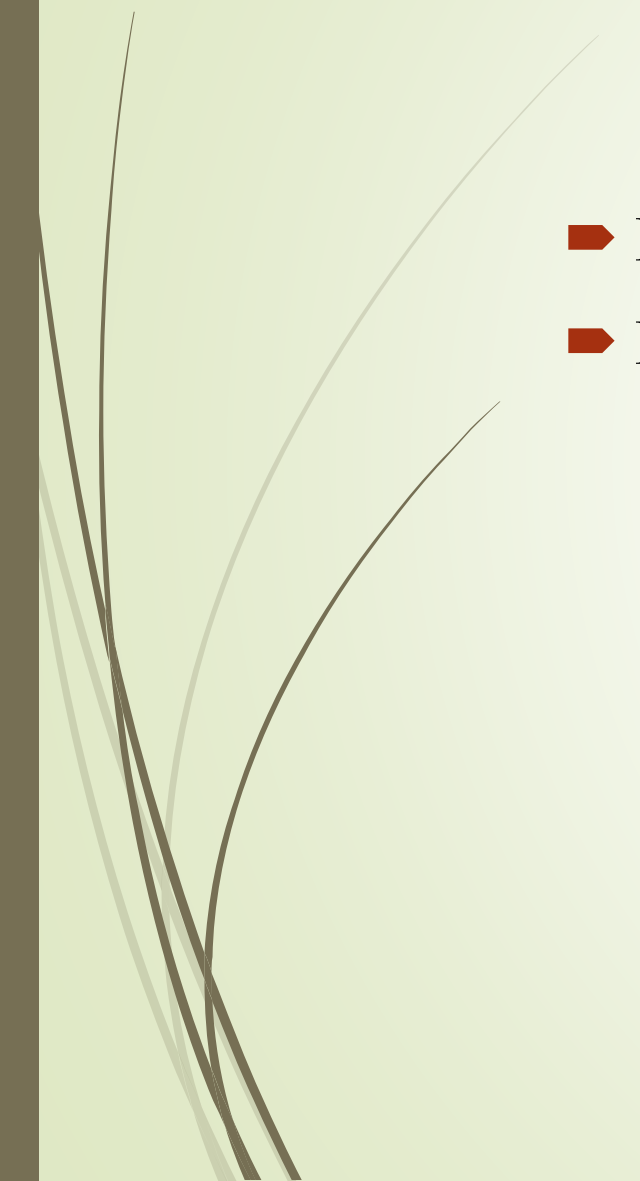

4 klausimas – Kaip?

- Kaip (kuo) žinutė patraukia dėmesį?
- Kaip žinutė mus paveikia? Kokias emocijas ji gali sukelti ir kodėl?
- Kaip žinutė gali daryti įtaką mūsų nuomonei, požiūriui ar elgesiui?

5 klausimas – Kodėl?

- Kodėl žinutė buvo sukurta?
 - Kodėl tokios žinutės daro žmonėms įtaką?
-

Paveikslėlių analizė

Metodo taikymo pavyzdys

Rodome mokiniams paveikslėlį ir užduodame klausimus.

- Koks ryšys tarp šių gyvūnų?
- Ką jie veikia?
- Kaip jie jaučiasi?
- Ar tai kažkoks ypatingas momentas?
- Kodėl aplink juos yra žvaigždės?
- Pasidalink tau brangiu prisiminimu apie tokias akimirkas. Kodėl tu manai, kad tas laikas buvo ypatingas?

„PRIEKABIAUTOJAI“

Nerodome pavadinimo:

- Ką tu manai apie šiuos berniukus?
- Ar galėtum su jais susidraugauti? Kodėl?
- Įsivaizduok, kad tu stovi prieš juos: kaip jų kūno kalba verčia tave jaustis?
- Sugalvok šiam paveikslėliui pavadinimą. Paaiškink savo pasirinkimą.

Rodome pavadinimą:

- Ar šitie berniukai atrodo kaip priekabiautojai? Kodėl / Kodėl ne? Ar visi priekabiautojai atrodo ir elgiasi vienodai?
- Kaip manai, ar jie visi prisijungs? Jei jie tik stebi, ar vis tiek yra priekabiautojai?
- Kas yra stebėtojas? Kas yra bendraamžių spaudimas?
- Koks yra geras draugas?
- Kas yra patyčios?
- Ar tik beniuukai tyčiojasi?
- Kokio amžiaus yra priekabiautojai?
- Ar yra tokių žmonių, iš kurių dažniau tyčiojama? Kokie tai žmonės?
- Ar iš tavęs kas nors kada nors tyčiojosi? Ar esi buvęs patyčių liudininku?
- Ką tu gali padaryti, jei iš tavęs tyčiojasi? Kaip sustabdyti patyčias?

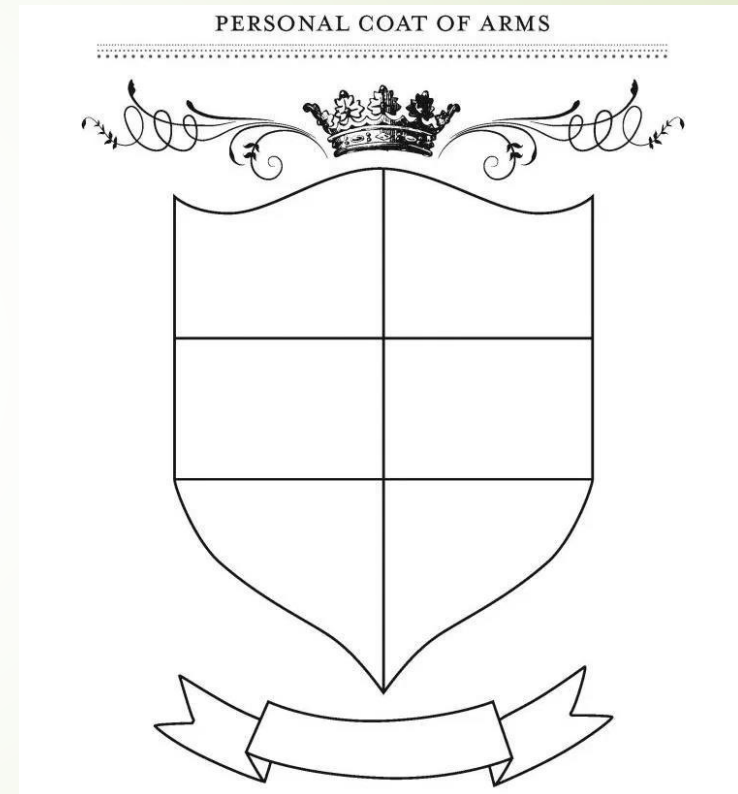
Metodas „Šeimos/asmeninis herbas“

Mokiniai turi sukurti savo arba savo šeimos herbą ir pristatyti draugams.

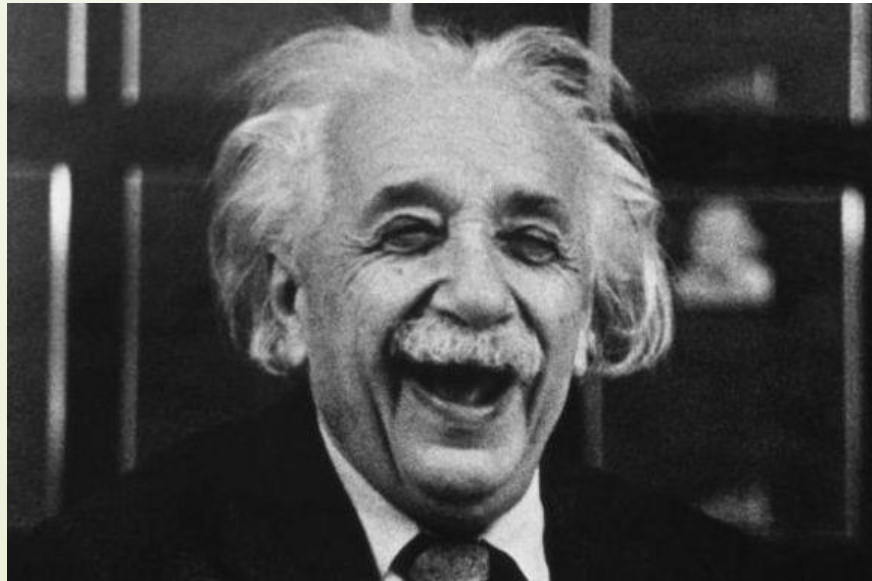
Pavyzdžiui, jei šeima gyvena prie ežero, mėgsta futbolą, dažnai keliauja, herbe galėtų būti ežeras, futbolo kamuolys, automobilis su lagaminais ant stogo ir kt.

Papildomos užduotys mokiniui:

- sugalvokite ir parašykite savo ar šeimos šūkį;
- pagalvokite, kas jūsų šeimą ar tave daro išskirtiniu.

*Mokykitės iš vakarykštės dienos, gyvenkite šiandieną ir
tikėkitės rytojaus. Svarbiausia – nesiliauti klausinėti.*

Albertas Einšteinas

AČIŪ UŽ DĒMĒSI!

